

Udskriftsdato: 18. december 2025

BEK nr 424 af 24/04/2024 (Gældende)

Bekendtgørelse om godkendelse og kvalitetssikring af maritime uddannelser m.v.

Ministerium: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Journalnummer: Uddannelses- og Forskningsmin.,
Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, j.nr. 2023-10372

Bekendtgørelse om godkendelse og kvalitetssikring af maritime uddannelser m.v.¹⁾

I medfør af § 3, stk. 2, § 9 j, stk. 2, § 13, stk. 1, og § 14, stk. 2, i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 8. august 2019, som ændret ved lov nr. 363 af 9. marts 2021, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1397 af 29. november 2023 om delegation af uddannelses- og forskningsministerens beføjelser til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens område og formål

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for udbud af maritime uddannelser på maritime uddannelsesinstitutioner godkendt i medfør af lov om maritime uddannelser.

§ 2. Maritime uddannelsesinstitutioner har til opgave at udbyde maritime uddannelser, som er i overensstemmelse med behovene i de maritime erhverv. Institutionerne skal sikre en løbende og systematisk dialog med og kontakt til erhvervet, herunder censorer, aftagere og dimittender, om uddannelsernes indhold, profil, kvalitet og relevans.

§ 3. Bekendtgørelsen fastsætter regler om formkrav og procedure for behandling af ansøgninger om godkendelse af nye maritime uddannelser eller nye maritime uddannelsesudbud.

§ 4. Bekendtgørelsen fastsætter endvidere regler om de maritime uddannelsesinstitutioners kvalitetssikring af de udbudte uddannelser, herunder opfyldelse af kravene i den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold med ændringer (STCW-konventionens reglement I/8 samt sektion A-I/8: "Quality Standards").

Kapitel 2

Godkendelse af maritime uddannelser

§ 5. Uddannelses- og forskningsministeren godkender efter lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner, at en maritim uddannelsesinstitution kan udbyde maritime uddannelser på videregående niveau. Ministerens godkendelse sker på grundlag af prækvalifikation, jf. §§ 18-21, i lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner.

Stk. 2. Godkendelse af udbud af en maritim uddannelse på videregående niveau, som den maritime uddannelsesinstitution ikke i forvejen udbyder, skal følges op af en evaluering med uafhængige eksterne eksperter, jf. §§ 12-14, inden for uddannelsens første fulde gennemløb.

§ 6. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen godkender efter lov om maritime uddannelser, at en maritim uddannelsesinstitution efter ansøgning kan udbyde maritime uddannelser på ikke-videregående niveau.

Stk. 2. Styrelsens godkendelse sker efter vurdering af arbejdsmarkedets behov for en ny maritim uddannelse eller uddannelsesudbud, den ansøgende institutions faglige forudsætninger for uddannelsen eller uddannelsesudbuddet og sammenhængen i det samlede udbud af maritime uddannelser nationalt og regionalt.

Stk. 3. Godkendelse af en ny maritim uddannelse eller uddannelsesudbud på ikke-videregående niveau, skal følges op af en evaluering med uafhængige eksterne eksperter, jf. §§ 12-14, inden for uddannelsens første fulde gennemløb, dog inden 1 år for uddannelser med en varighed på ½ år eller derunder.

§ 7. Maritime uddannelsesinstitutioner indgiver ansøgning til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om godkendelse af nye maritime uddannelser eller uddannelsesudbud på ikke-videregående niveau.

Stk. 2. Ansøgningen skal indeholde:

- 1) Begrundelse og dokumentation for arbejdsmarkedets behov for den nye uddannelse eller uddannelsesudbud.
- 2) Beskrivelse af den maritime institutions faglige forudsætninger for uddannelsen eller uddannelsesudbud, herunder institutionens relevante faglige kompetencer, udstyr og faciliteter til at udbyde den pågældende uddannelse.
- 3) Redegørelse og dokumentation for, hvordan uddannelsen eller uddannelsesudbuddet bidrager til øget sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne nationalt og/eller regionalt og kan gennemføres uden væsentlige forringelser af vilkårene for eksisterende uddannelser og uddannelsesudbud af samme eller beslægtede uddannelser.

Stk. 3. Ansøgninger offentliggøres på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside.

§ 8. En godkendelse efter § 5 eller § 6 giver institutionen ret til at anføre følgende påtegning på kursusbeviser, brevpapir, i kursuskataloger mv.: »Godkendt i henhold til Uddannelses- og Forskningsministeriets krav for kvalitetssikring af maritim uddannelse«. På engelsk: »Certified by the Danish Ministry of Higher Education and Science in accordance with the Ministry's criteria for quality management of maritime training and education«.

§ 9. Det offentliggøres på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside på dansk og engelsk, hvilke maritime uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde maritime uddannelser, og hvilke maritime uddannelser på videregående niveau og på ikke-videregående niveau, institutionerne er godkendt til at udbyde.

§ 10. En maritim uddannelsesinstitution, der er godkendt til at udbyde en maritim uddannelse, kan beslutte at lade en anden uddannelsesinstitution, som ikke har et godkendt kvalitetssikringssystem, forestå dele af undervisningen (udlagt undervisning), når

- 1) den udlagte undervisning udgør en mindre del, af den godkendte uddannelse, og
- 2) uddannelsesinstitutionen sikrer, at kravene til uddannelsen, herunder også krav til udstyr og kompetencer overholdes for den udlagte undervisning.

Kapitel 3

Kvalitetssikring og tilsyn

§ 11. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen fører tilsyn med, at godkendte udbud af maritime uddannelser gennemføres i overensstemmelse med følgende:

- 1) Formål og mål samt øvrige bestemmelser fastsat for den pågældende uddannelse.
- 2) De specifikke krav til kvalitetssikring af maritime uddannelser via evalueringer med eksterne eksperter, jf. § 12-14 samt bilag 1.
- 3) Øvrige bestemmelser fastsat for maritim uddannelse, herunder bestemmelser for bedømmelse og evaluering.

§ 12. Som led i kvalitetssikringen og tilsynet med godkendte udbud af maritime uddannelser skal maritime uddannelsesinstitutioner regelmæssigt gennemføre en evaluering i et panel med deltagelse af uafhængige eksterne eksperter (ekspertpanelet). Søfartsstyrelsen skal have tilbud om en plads i ekspertpanelet, inden panelet nedsættes.

Stk. 2. Evalueringen, jf. stk. 1, foretages minimum hvert femte år for hver uddannelsesudbud af maritime uddannelser.

Stk. 3. Institutionen kan gennemføre den enkelte evaluering samlet for flere udbud af samme uddannelse eller for beslægtede uddannelser. En maritim uddannelsesinstitution kan gennemføre en evaluering i samarbejde med en eller flere maritime uddannelsesinstitutioner. En samlet evaluering skal omfatte hvert enkelt uddannelsesudbuds overholdelse af fastsatte krav for evalueringen på en måde, så resultaterne kan anvendes til kvalitetssikring af det enkelte udbud, jf. bilag 1.

§ 13. Kravene i bilag 1 gælder for ikke-videregående maritime uddannelser samt for alle maritime uddannelser på institutioner, der ikke aktuelt har en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering.

Stk. 2. Kravene i bilag 1 med undtagelse af punkt 0 gælder for maritime uddannelsesinstitutioner, som udbyder uddannelser på videregående niveau, der har modtaget en positiv eller betinget positiv institutionsakkreditering.

Stk. 3. Institutioner omfattet af stk. 2 skal i øvrigt iagttage krav til evalueringer med eksterne eksperter i medfør af lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner.

§ 14. De eksterne eksperter skal samlet set have kompetencer inden for kvalitetssikring, det maritime faglige område, herunder uddannelsesmæssig viden om og erfaring med målopfyldelse i forhold til STCW-konventionen i forhold til den enkelte uddannelse samt viden fra aftagerfeltet og branchekendskab.

Stk. 2. Medlemmer af panelet skal leve op til forvaltningslovens regler om inhabilitet, herunder ikke have en personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, ligesom der ikke i øvrigt må foreligge omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed. Et medlem må ikke være ansat på institutionen eller være en del af institutionens bestyrelse.

Stk. 3. Hvis en maritim uddannelsesinstitution vælger at gennemføre en fælles evaluering af beslægtede uddannelser eller gennemføre en evaluering i samarbejde med andre institutioner, skal de eksterne eksperter samlet set have kompetencer efter stk. 1 relevante for alle uddannelser omfattet af evalueringen.

§ 15. Maritime uddannelsesinstitutioner skal følge op på gennemførte evalueringer og indsende afrapporteringen herfor til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen senest 4 måneder efter afholdelse af evalueringen. Afrapporteringen skal være underskrevet af panelet og vedlagt cv for hvert af ekspertpanelets medlemmer samt øvrige angivne bilag. Efterfølgende år indsendes dokumentation for opfølgning på afrapporteringen til Uddannelses- og Forskningsstyrelsen senest 1 år efter modtagelse af kvitteringsbrev fra styrelsen.

Stk. 2. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen sender kopi af ekspertpanelets afrapportering til Søfartsstyrelsen inden for to måneder efter modtagelsen.

§ 16. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen kan som led i det almindelige tilsyn med de maritime uddannelsesinstitutioner eller på baggrund af en evaluering med eksterne eksperter pålægge den enkelte institution at iværksætte konkrete tiltag, herunder at udføre konkrete initiativer og handlinger, som skønnes nødvendige for fortsat godkendelse af pågældende uddannelse eller udbud.

Stk. 2. Såfremt Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på baggrund af tilsynet skønner, at en maritim uddannelsesinstitution ikke opfylder betingelserne for godkendelse af pågældende uddannelse eller udbud, kan styrelsen tilbagekalde godkendelsen.

Kapitel 4

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juni 2024.

Stk. 2. Maritime uddannelsesinstitutioner, der på ikrafttrædelsestidspunktet har modtaget en midlertidig godkendelse af et nyt udbud på forsøgsbasis, overgår for så vidt angår det pågældende udbud først til de nye regler fra det tidspunkt, hvor de måtte modtage en endelig godkendelse af udbuddet.

Stk. 3. Bekendtgørelse nr. 1351 af 16. juni 2021 om godkendelse og kvalitetssikring af maritime uddannelser m.v. ophæves.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, den 24. april 2024

NIELS CHRISTIAN BEIER

/ Birgitte Borker Alberg

- ¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/993 af 8. juni 2022 om minimumsuddannelsesniveaut for søfartserhverv (kodifikation), EU-tidende 2022 nr. L 169, side 45.

Krav til evaluering med uafhængige eksterne eksperter

0. Kvalitetssikringssystem (Pkt. 0 gælder kun for Ikke-videregående maritime uddannelser samt for videregående maritime uddannelser på institutioner, som ikke har en positiv eller en betinget positiv institutionsakkreditering)	Uddannelsesinstitutionen etablerer, implementerer og vedligeholder et kvalitetssikringssystem, der omfatter institutionens udbud af maritime uddannelser og kurser. Kvalitetssikringssystemet skal bl.a. omfatte proces for interne og eksterne evalueringer af uddannelserne, herunder bl.a. af at eleven/den studerende tilegner sig den viden, de kompetencer og/eller færdigheder, som er målsat samt proces for opdateringer af kvalitetssikringen under hensyntagen til nye love, regler, bekendtgørelser. Ansaret og organiseringen af kvalitetssikringssystemet og arbejdet med kvalitetssikring skal defineres og dokumenteres.
A. Dokument og datastyring	Uddannelsesinstitutionen skal have dokumenterede procedurer eller information for styring af alle dokumenter og data, der har betydning for kvaliteten af de maritime uddannelser, som udbydes. Det skal sikres, at relevante udgaver af dokumenter og data er tilgængelige for alle relevante personer.
B. Processtyring	Uddannelsesinstitutionen skal have dokumenterede procedurer eller information for styring af - uddannelsens planlægning og gennemførelse, - institutionens evaluering af uddannelsen, herunder interne evalueringer samt evaluering med eksterne eksperter, - studerendes evaluering af undervisningen, - rapportering og styring af afvigelser og forbedringsforslag, jf. punkt C, - ledelsens evalueringer af undervisningen i henhold til de fastsatte mål herfor, - eksamen, bedømmelse og brug af censorer, - meritgodkendelser, - korrekt og sikkerhedsmæssig forsvarlig anvendelse af udstyr, som indgår i uddannelsen, - test af simulatorscenarier og kvalitetssikring af simulatoruddannelse, - relevante sikkerhedsprocedurer for undervisning i værksteder og laboratorier, - registrering, certificering og bevisudstedelse, herunder kopisikring af beviser jf. punkt D,

	- kvalifikationskrav til undervisere og øvrige medarbejdere, jf. punkt E, og - implementering af nationale og internationale maritime regler af relevans for den pågældende uddannelse, herunder implementering af STCW-konventionens krav til uddannelsen.
C. Rapportering og styring af afvigelser og forslag til forbedring samt korrigerende og forebyggende handlinger	Der skal udarbejdes og vedligeholdes procedurer for rapportering og styring af afvigelser og/eller forbedringsforslag og de efterfølgende iværksatte korrigerende handlinger, som er fremkommet i forbindelse med institutionens kvalitetssikring. <i>Afvigelser og forbedringsforslag</i> En afvigelse defineres som manglende opfyldelse af specificerede krav, f.eks. en hændelse i modstrid med kvalitetssikringssystemet eller en observation i modstrid med uddannelsesbekendtgørelsen eller retningslinjerne for uddannelsen. <i>Forslag til forbedring</i> Et forslag til forbedring defineres som en omstrukturering eller justering af elementer i uddannelsen eller uddannelsens kvalitetssikringssystem. <i>Rapportering</i> Alt personale samt elever/studerende skal kunne rapportere observerede afvigelser og/eller forbedringsforslag. Institutionen er ansvarlig for at følge op på disse rapporterede afvigelser og/eller forbedringsforslag. <i>Korrigerende og forebyggende handlinger</i> Institutionen skal undersøge årsagen til afvigelsen og iværksætte de nødvendige korrigerende og forebyggende handlinger (f.eks. ændring af proces for forbedring og optimering af systemet). Institutionen skal endvidere sikre, at de korrigerende handlinger gennemføres effektivt.
D. Styring af registreringer og certificering	Uddannelsesinstitutionen skal have dokumenterede procedurer eller information for identifikation, indsamling, registrering, adgang til data, arkivering, opbevaring mv. for alle registreringer vedrørende uddannelsen og kvalitetssystemet. Registreringen skal omfatte studieordninger, eksamensbeviser, certifikater og kursusbeviser, samt efteruddannelse af undervisere.
E. Uddannelsernes målopfyldeelse i henhold til STCW-konventionen, herunder anvendelse af laboratorier og øvrigt udstyr	Uddannelsesinstitutionen skal dokumentere opfyldelse af uddannelses- og kompetencemål i STCW-konventionen i den pågældende uddannelse.

	Institutionen skal beskrive opfølgning på eventuelle observationer og afvigelser fra tidligere evalueringer i relation til STCW-konventionens krav.
F. Kompetenceudvikling af undervisere og øvrige medarbejdere	Uddannelsesinstitutionen skal sikre, at undervisere er kvalificerede til den pågældende undervisning. Der skal etableres og vedligeholdes dokumenterede procedurer eller information for - identifikation af kvalifikationskrav til underviserne, og - uddannelse eller videreuddannelse af personale (undervisere, censorer og tilrettelæggere med ansvar for uddannelse).
G. Sikkerhed og miljø	<i>Skole- og øvelsesskibe</i> Skole- og øvelsesskibe skal etablere og implementere et sikkerhedsledelsessystem svarende til gældende regler inden for SOLAS Chapter IX, IMO Resolution A. 741(18), International Safety Management System - ISM Code med ændringer. Skibene skal desuden opfylde alle danske særregler vedrørende sikkerhed og arbejdsmiljø til søs, jævnfør de Danske Søfartslove, herunder lov om skibes besætning, lov om sikkerhed til søs og lov om Søfarendes ansættelsesforhold, samt Søfartsstyrelsens bekendtgørelser og meddelelser. <i>Uddannelsesinstitutioner på land</i> Der skal etableres og vedligeholdes dokumenterede procedurer eller information for sikkerhed og arbejdsmiljø under uddannelsen. Alle områder, hvor eleven/den studerende under arbejdspladslignende vilkår kan blive udsat for en sikkerhedsrisiko, skal identificeres, og der skal udarbejdes instruktioner og sikkerhedsforholdsregler for disse, hvor det er relevant. Det omfatter bl.a. - uddannelse i brandslukning/røgdykning, - laboratorieøvelser, - bådøvelser, og - maler- og værkstedsarbejde. Procedurerne skal indeholde en krydshenvisning til eventuelle. eksterne krav fra f.eks. Arbejdstilsynet.